

Nr 169.

Godkänd av första kammaren den 5 maj 1928.

Godkänd av andra kammaren den 5 maj 1928.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts under punkt 18 av statsverkspropositionens åttonde huvudtitel framlagda förslag angående ny värmeledning och införande av elektrisk belysning i nationalmuseibygnaden m. m.

(Statsutskottets utlåtande nr 101.)

Till Konungen.

I den till riksdagen den 4 januari 1928 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Eders Kungl. Maj:t, under åttonde huvudtiteln (punkt 18 av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över ekle-siastikärenden för samma dag), föreslagit riksdagen att för utförande i huvud-saklig överensstämmelse med i ärendet framlagda förslag om ny värmeled-ningsanläggning samt elektrisk belysnings- och kraftinstallation i nationalmu-seibygnaden bevilja ett belopp av 389,600 kronor samt därav för budgetåret 1928—1929 såsom extra reservationsanslag anvisa 194,800 kronor.

Efter av byggnadsstyrelsen gjord anmälan rörande de otillfredsställande anordningarna för uppvärmning av nationalmuseibygnaden, bemyndigade Eders Kungl. Maj:t styrelsen att i samråd med chefen för nationalmuseum låta verkställa utredningar rörande förändring av värmeledningssystemet inom nationalmusei byggnad ävensom rörande införande av elektrisk belysning därstädes. I anledning härav inkom byggnadsstyrelsen med utredning och förslag i ämnet.

De med de föreslagna arbetena förenade kostnaderna fördelade sig enligt byggnadsstyrelsens beräkning på följande sätt:

Ny värmeledning	kronor 140,000: —
Elektrisk belysning och kraftinstallation jämte elektrisk armatur m. m.	» 62,800: —
Byggnadsarbeten	» 251,745: —
Målningsarbeten	» 46,450: —
Vakthållning samt anordnande av provisoriska brandskåp	» 23,000: —
Ritningar, byggnadsledning och entreprenadhandlingar . .	» 15,000: —
Kontroll för värmeledningen, elektriska installationen och byggnadsarbetena	» 20,000: —
Oförutsedda utgifter	» 51,005: —
	<hr/>
	Summa kronor 610,000: —

Efter en på anmodan gjord förnyad utredning i ärendet kom byggnadsstyrelsen till enahanda resultat och hemställde i skrivelse den 17 augusti 1927, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå 1928 års riksdag att för ifrågasvarande arbeten bevilja ett anslag av 610,000 kronor samt att av nämnda anslag på extra stat för budgetåret 1928—1929 såsom reservationsanslag anvisa ett belopp av 150,000 kronor.

Med anledning av de stora kostnader, som enligt byggnadsstyrelsens förslag skulle bli förenade med de här ifrågasatta ändringsarbetena, har departementschefen emellertid ansett sig böra undersöka, om icke någon billigare men dock tillfredsställande lösning av frågan vore möjlig. På grund härav hade museichefen på departementschefens anmodan under hand från byggnadsfirman Algot Lindgren, Sveavägen 33, Stockholm, inhämtat ett anbud för utförandet — i enlighet med de av byggnadsstyrelsen uppgjorda ritningarna — av ny värmeledningsanläggning jämte elektrisk kraft- och belysningsanläggning inom museibygnaden. Ifrågasvarande anbud slutade på en summa av 418,000 kronor samt upptog följande huvudposter:

Värmeledning	kronor 110,000: —
Elektrisk belysning	» 62,800: —
Byggnadsarbeten	» 192,000: —
Målningsarbeten	» 15,000: —
Vakthållning m. m.	» 10,000: —
Ritningar, kontroll, oförutsedda utgifter m. m.	» 28,200: —
	<hr/>
	Summa kronor 418,000: —

Uti ifrågasvarande kostnad ingå utrivning av gamla värmeledningen, intäckningar av parkettgolven och provisoriska avstängningar under byggnadstiden samt rengöring. I kostnaden ingå vidare målningsarbeten med cirka 15,000 kronor, motsvarande kostnaden för återställande av målningen efter

anläggningens utförande. Däremot hava icke i beräkningen upptagits kostnaderna för andra målningsarbeten än som bliva en följd av nu ifrågasatta arbeten.

Med anledning av byggnadsfirman Algot Lindgrens ifrågavarande anbud har departementschefen under hand däröver inhämtat yttrande från 1927 års besparingsnämnd; och har denna den 18 november 1927 avgivit en P. M. i ärendet, ur vilken enligt statsrådsprotokollet här må anföras följande:

»Beträffande det föreslagna utföringssättet bör anmärkas, att det föreslagna upptagandet av nuvarande värmeledningsrör och igenläggande av kanalerna därför med samma beläggningsmedel som omgivande delar av respektive golv är alltför dyrbart. Då det nuvarande arrangemanget ur utseendesynpunkt ej kräver omedelbar ändring, torde med en förbättring i detta hänseende kunna anstå, till dess att golven i allt fall i en framtid måste omläggas. Enligt byggnadsstyrelsens förslag uppgå kostnaderna för upptagande av de gamla rören och kanalernas igenläggande till 54,190 kronor. I byggnadsfirman Algot Lindgrens förslag är denna kostnad ej specificerad, men av Lindgren själv uppgiven till 28,400 kronor, varvid dock rören tänkts skola kvarligga, vilket ej heller torde medföra någon olägenhet. Totalsumman enligt Lindgrens förslag, 418,000 kronor, skulle sålunda kunna minskas till 389,600 kronor.

Vid bedömandet av anslagssummans storlek bör hänsyn tagas till att den nuvarande värmeledningen snarast måste repareras, enligt uppgift för en kostnad av cirka 30,000 kronor, så vida ej en helt ny anläggning anskaffas. Då denna summa alltså under alla omständigheter måste utbetalas, torde man från det nödiga anslaget för nybyggnaden kunna frändraga densamma. Totalsumman skulle således komma ned till 359,600 kronor. En viss driftsbesparing kan med den föreslagna nyanläggningen göras, enligt gjord beräkning uppgående till cirka 4,550—7,200 kronor per år. Med tämlig säkerhet synes ett medeltal av 6,000 kronor kunna beräknas. Efter 5 procent förräntar denna besparing 120,000 kronor. Om detta sig förräntande kapital frändrages, återstår som oräntabelt utlägg 239,600 kronor.

Efter införande av elektrisk belysning och med den nya värmecentralens möjligheter till värme dygnet runt beräknar chefen för nationalmuseum att kunna hålla museet öppet även på kvällarna, varigenom betydligt ökad publikfrekvens skulle kunna förväntas med därav följande extra inkomst. Ett inkomsttillskott av 2,000—3,000 kronor per år torde ej vara omöjligt att påräkna.

Den vinst ur brandsäkerhetssynpunkt, som omläggningen av värmeledningssystemet innebär, kan visserligen ej uppskattas i penningar. Därest nationalmuseum varit försäkrat, torde emellertid omläggningen få antagas kunnat medföra en väsentlig sänkning av brandförsäkringspremierna.»

Med hänsyn till den stora skillnaden i kostnader har departementschefen ansett sig böra tillstyrka framställning till riksdagen grundad på de av nämnda firma framlagda kostnadsberäkningarna. Då det är av vikt att ur säkerhetssynpunkt tillfredsställande anordningar med det snaraste

bliva vidtagna och för att icke mera än nödvändigt försvåra museets arbete under ombyggnadstiden, föreslås, att byggnadstiden begränsas till två år, och borde de erforderliga medlen, 389,600 kronor, fördelas på dessa båda år med cirka hälften på vardera året.

Av den i ärendet förebragta utredningen har riksdagen blivit övertygad därom, att det nuvarande uppvärmningssystemet i nationalmuseibygnaden är förenat med sådana olägenheter och vådor, att en ändring av nu rådande förhållanden synes med det snaraste vara av oavvisligt behov påkallad. Med hänsyn till den med nuvarande anordning förenade brandrisken och i betraktande av nödvändigheten av snabba åtgärder för dess hävande har riksdagen sålunda ansett sig böra bifalla förslaget om att anslag beredes för införande i byggnaden av ett nytt värmeledningssystem och i samband därmed anordnande därstädes av elektrisk belysnings- och kraftinstallation.

Riksdagen har väl uppmärksammat, hurusom Eders Kungl. Maj:ts förslag innebär vissa inskränkningar i det av byggnadsstyrelsen uppgjorda programmet. Med hänsyn härtill har riksdagens vederbörande utskott låtit i vederbörlig ordning inhämta yttrande av byggnadsstyrelsen över det av ovan bemälda byggnadsfirma Algot Lindgren uppgjorda programmet ävensom över 1927 års besparingsnämnds ovan angivna P. M., i vad nämnda program och P. M. innebure inskränkningar i avseende å arbetenas utförande i förhållande till det av byggnadsstyrelsen ursprungligen uppgjorda förslaget, därvid styrelsen företrädesvis hade att yttra sig i den punkt i byggnadsfirman Lindgrens program, som avsåge bibehållandet av de nuvarande värmeledningskanalerna och däri befintliga gamla värmeledningsrör. I anledning av detta byggnadsstyrelsens yttrande, vilket såsom bilaga åtföljer statsutskottets utlåtande nr 101, har riksdagen ej kunnat undgå hysa vissa betänkligheter mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, men då byggnadsstyrelsen, såsom av utlåtandet framgår, icke direkt motsatt sig de av Eders Kungl. Maj:t föreslagna inskränkningarna, och då i allt fall ett avlägsnande av de nuvarande riskmomenten givetvis är att betrakta som en synnerlig viktig och brådskande angelägenhet, har riksdagen låtit sina betänkligheter i förevarande avseende vika.

Vad vidare beträffar de kostnadsberäkningar, på vilka Eders Kungl. Maj:t stöder sitt förslag, har riksdagen likaledes ej kunnat undgå uppmärksamma, hurusom de utan gensägelse äro hållna i underkant.

Riksdagen förutsätter emellertid, att Eders Kungl. Maj:t tillser, att de ifrågasatta arbetena icke varda igångsatta, förrän fullgoda garantier vunnits såväl för att kvaliteten av ändrings- och byggnadsarbetena ej äventyras som för att arbetena visas kunna utföras inom ramen för den av Eders Kungl. Maj:t beräknade kostnadssumman.

Under uttalande härav får riksdagen, som i övrigt icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, anmäla, att riksdagen för utförande i

huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet framlagda förslag av ny värmeledningsanläggning samt elektrisk belysnings- och kraftinstallation i nationalmuseibygnaden beviljat ett belopp av 389,609 kronor samt därav för budgetåret 1928—1929 såsom extra reservationsanslag anvisat 194,800 kronor.

Stockholm den 5 maj 1928.

Med undersåtlig vördnad.
